

MODUŁ 5
wrzesień 2009 r.
Historia warszawskiego żużla

HISTORIA WARSZAWSKIEGO ŻUŻLA

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAYinfo.pl

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

20 lipca 2003 roku po raz ostatni zawarczały motocykle żużlowe w stolicy. Tego dnia Gwardia Warszawa podejmowała w rozgrywkach I ligi zespół Startu Gniezno. Niestety, po tym spotkaniu decyzją zarządu stołeczna drużyna została wycofana z rozgrywek i od tego czasu próżno szukać Warszawy na żużlowej mapie Polski.

Panuje powszechne przekonanie, że z Warszawą nie są związane jakiekolwiek tradycje żużlowe. Trudno w to uwierzyć, ale to właśnie Warszawa jest miejscem, w którym narodził się polski sport motocyklowy. Pierwszym powojennym Drużynowym Mistrzem Polski została drużyna PKM Warszawa, a w barwach warszawskich drużyn jeździł m. in. Alfred Smoczyk. W latach 50-tych w najwyższej klasie rozgrywkowej startowało jednocześnie kilka zespołów ze stolicy. Z Warszawą związany był również Władysław Pietrzak, który uznawany jest za twórcę regulaminów sportu żużlowego. Po letniej przerwie w ramach WTS Akademii Speedwaya zapraszamy do zapoznania się z...

... historią warszawskiego speedwaya!

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAYinfo.pl

PLAN MODUŁU

1. <u>Początki polskiego motocyklizmu</u>	4
2. <u>Warszawska potęga</u>	8
3. <u>Żużel na Stadionie Dziesięciolecia</u>	11
4. <u>Gwardia</u>	13
5. <u>Spójnia – melodia przyszłości?</u>	20
6. <u>Najwięksi z największych</u>	21
7. <u>Sprawdź się</u>	22

Autorem prezentacji jest Wojciech Jankowski. Prezentacja została udostępniona za zgodą autora na cele WTS Akademii Speedwaya. Kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zabronione. Wszelkie uwagi merytoryczne prosimy kierować pod adres w.jankowski@zuzel.waw.pl.

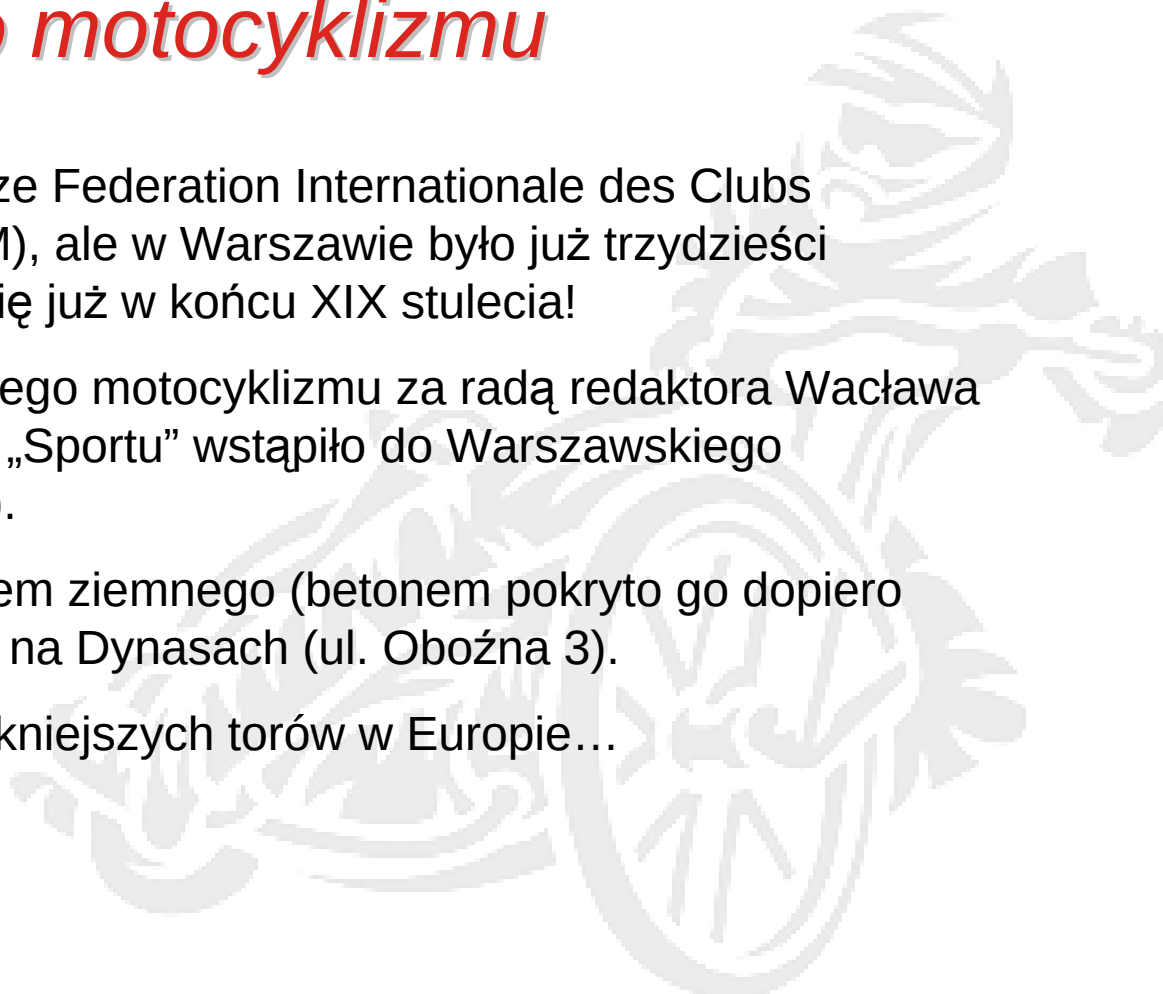
Początki polskiego motocyklizmu

W roku 1903 nie istniała jeszcze Federation Internationale des Clubs Motocyclistes - FICM (dziś FIM), ale w Warszawie było już trzydzieści motocykli. Pierwsze pojawiły się już w końcu XIX stulecia!

Sześciu pionierów warszawskiego motocyklizmu za radą redaktora Wacława Orłowskiego z warszawskiego „Sportu” wstąpiło do Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów (WTC).

WTC było wówczas właścicielem ziemnego (betonem pokryto go dopiero w 1921 roku) toru kolarskiego na Dynasach (ul. Oboźna 3).

Uważano go za jeden z najpiękniejszych torów w Europie...

MODUŁ 5
wrzesień 2009 r.
Historia warszawskiego żużla

Początki polskiego motocyklizmu

Tak wyglądał tor, na którym rodziła się historia polskiego motocyklizmu:

źródło: gazeta.pl

Początki polskiego motocyklizmu

Na środku toru znajdował się zbiornik wodny. W początkowych latach działalności był to tor typowo ziemny. W 1921 roku został on pokryty betonem. Tor był miejscem licznych imprez sportowych oraz kulturalnych.

źródło: Rzeczpospolita

Początki polskiego motocyklizmu

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

Mając tor i motocyklistów, WTC mogło pomyśleć o wyścigach cyklistów za motocyklami. W dniu 4 czerwca 1903 r. odbyły się pierwsze takie wyścigi.

Skoro powiedziało się „A”, trzeba było powiedzieć „B”, więc jeszcze w tym samym miesiącu, podczas wielkiej Wystawy Sportowej przeprowadzono na Dynasach pierwszy wyścig motocyklowy, na dystansie 25 wiorst (26,67 km, czyli 70 okrążeń toru).

Znane jest nazwisko zwycięzcy tego wyścigu, który zapoczątkował sport motocyklowy i w ogólności sporty motorowe w Polsce. Był nim 30-letni Julian Osiński z WTC.

W 1937 roku zakończył się okres dzierżawy toru kolarskiego przez Warszawskie Towarzystwo Cyklistów, a obiekty klubowe zostały zlikwidowane. Dziś w miejscu toru znajduje się boisko sportowe.

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAY info.pl

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

Warszawska potęga!

Sport żużlowy początkowo nazywany dirt-trackiem w latach 30-tych XX wieku był w Polsce nowością. Warszawianie od pierwszych lat liczyli się na krajowych torach. Podczas rozgrywanego w 1933 roku w Mysłowicach trójmeczu państw słowiańskich Polska – Czechosłowacja – Jugosławia zawodnik Legii Warszawa wygrał finałowy wyścig o nagrodę dirt-track.

Po latach wojennej zawieruchy, gdy tylko umilkł huk dział, rozpoczęto starania, by wskrzesić wyścigi żużlowe. Pierwsze w Polsce zawody rozegrane zostały 29 czerwca 1946 roku w Chorzowie. Najlepszym zawodnikiem okazał się Stanisław Brun reprezentujący barwy PKM Warszawa.

Reprezentanci stolicy rozstrzygnęli również na swoją korzyść pierwsze międzymiastowe zawody Warszawa – Poznań – Łódź. Na zdjęciu złoty medal Stanisława Bruna zdobyty w Czechosłowacji w 1947 roku w zawodach parowych.

źródło: Polski Związek Motorowy

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAY info.pl

Warszawska potęga!

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

Warszawa była gospodarzem pierwszego po wojnie międzypaństwowego spotkania na żużlu. Przeciwnikiem naszej reprezentacji byli Czechosłowacy, będący wówczas uznaną firmą na europejskich torach. Miejscem zawodów był 405 - metrowy tor „Budowlanych”, będący jeszcze w budowie.

Data 16 września 1948 roku zapewne dobrze utkwiała w pamięci tym wszystkim, którym udało się dostać na stadion przy ulicy Wawelskiej. Pierwsze kroki na międzynarodowej arenie okazały się dla Polaków pomyślne. Startując w składzie: Smoczyk, Draga, Jankowski, Kołeczek, Krakowiak, Siekański, Wąsikowski i Wrocławski postarali się o ogromną sensację, wygrywając z renomowanym rywalem 75:73.

źródło: archiwum WTS

Warszawska potęga!

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

W pierwszej edycji rozgrywek ligowych, które odbyły się w roku 1948 najlepszym zespołem okazał się PKM (Polski Klub Motocyklowy) Warszawa.

Rok później na trzeciej pozycji uplasował się Związkowiec Warszawa. Warto podkreślić, iż w pierwszych sezonach walki o Drużynowe Mistrzostwo Polski uczestniczyło po kilka drużyn warszawskich.

Najsłynniejszym zawodnikiem reprezentującym barwy CWKS Legii Warszawa był widoczny na zdjęciu Alfred Smoczyk. W 1960 przeniesiono sekcję klubu CWKS do Gdańska. Rok wcześniej rozwiązano sekcję żużlową Skry. W 1969 roku tor przy ulicy Wawelskiej pokryto bieżnią lekkoatletyczną. To oznaczało dłuższy rozbrat stolicy ze sportem żużlowym.

źródło: archiwum WTS

Żużel na Stadionie Dziesięciolecia!

Nie do końca prawdą jest, że mieszkańcy stolicy po trzydziestu latach ujrzeli w akcji żużlowców dopiero na torze Gwardii. Mało kto już chyba pamięta, że dokładnie 21 września 1985 roku podczas wielkiej imprezy „Pożegnanie lata z Jarmarkiem” zorganizowanej na Stadionie Dziesięciolecia warszawiacy mieli okazję zapoznać się z zapomnianą już u nich dyscypliną sportu.

Głównymi animatorami włączenia speedwaya do programu imprezy byli: Janusz Woźniak oraz redaktor Jerzy Jankiewicz. Bohaterami imprezy byli trzech zawodnicy lubelskiego Motoru: Marek Kępa, Krzysztof Nurzyński, Piotr Mazurek oraz legendarny Szwed, pięciokrotny czempion żużlowego toru Ove Fundin.

Ich pokazowe jazdy odbywały się w niecodziennych warunkach. Okazało się, że ceglasta nawierzchnia bieżni doskonale nadaje się do jazdy. Niepowtarzalna była także sceneria „wyścigów”.

Rzadko zdarza się, by żużlowcy jeździli w światłach estradowych reflektorów. Na stadionie obecni byli także trzech inni mistrzowie „czarnego sportu”: Włodzimierz Szwendrowski, Jerzy Szczakiel oraz Andrzej Wyglenda.

Żużel na Stadionie Dziesięciolecia

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

Wspomnianą imprezę prowadził doskonale znany w środowisku Włodzimierz Zientarski.

W tym samym roku Stołeczny Klub Motorowy Warszawa rozpoczyna próby reaktywacji sportu żużlowego właśnie na Stadionie Dziesięciolecia. Z inicjatywy stowarzyszenia poczynione zostały m.in. pomiary hałasu na Saskiej Kępie, aby udowodnić, że sport żużlowy nie będzie zbyt uciążliwy dla okolicznych mieszkańców.

Niestety, koszty okazały się barierą nie do przejścia w temacie odbudowy sportu żużlowego na tak dużym obiekcie. Działania związane z reaktywacją nabrały rozmachu na początku lat 90-tych w zupełnie innym miejscu...

Warszawa czekała osiem lat, aby ponownie usłyszeć warkot motocykli żużlowych.

Nieoficjalna inauguracja toru na stadionie przy ulicy Raławickiej miała miejsce 1 lipca 1993 roku. W zawodach o Puchar Głównej Komisji Sportu Żużlowego zmierzyły się zespoły Apator – Elektrim Toruń oraz Sparta – Polsat Wrocław.

Chociaż spotkanie miało być próbą generalną „jeszcze ciepłego” obiektu przed uroczystym powitaniem żużla w Warszawie po powrocie z długiego wygnania, to trzy tysiące widzów było świadkami interesujących wyścigów.

Po podliczeniu punktów zdobytych przez zawodników obu zespołów w piętnastu gonitwach okazało się, że więcej mają ich na koncie żużlowcy z Grodu Kopernika. Wynik meczu 49:41 dla Apatora.

Dodatkowy wyścig o nagrodę ufundowaną przez Quaker State wygrał Dariusz Śledź i on też musiał zająć się transportem do Wrocławia dwustulitrowej beczki oleju silnikowego.

11 lipca nadeszła godzina „zero”, czyli oficjalne otwarcie toru. Okazją ku temu był indywidualny turniej o Puchar Polskiego Związku Motorowego, będący jednym z punktów obchodów 90-lecia sportu motocyklowego w Polsce.

Obsada zawodów gwarantowała spore emocje i tak też się stało. Wyścigi z udziałem naszych najlepszych żużlowców z Tomaszem Gollobem na czele oraz Duńczykiem Hansem Nielsenem i Antoninem Kasperem z Czech potrafiły rozgrzać publiczność.

Na trybunach zasiadło tym razem prawie sześć tysięcy kibiców. „Dowodzeni” przez Krzysztofa Hołyńskiego, mikrofon nr 1 na żużlowych stadionach, byli bez wątpienia współautorami widowiska. Takiej widowni mogłyby pozazdrościć wszystkie ośrodki w kraju.

Obiekt przy ulicy Raławickiej mógł pomieścić ok. 8 tysięcy kibiców. Pierwsze zawody żużlowe cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony warszawiaków.

źródło: archiwum WTS

15 sierpnia 1996 roku na torze Gwardii odbył się finał Indywidualnych Mistrzostw Polski. Licznie zgromadzona publiczność była świadkiem triumfu Sławomira Drabika reprezentującego barwy Włókniarza Częstochowa.

źródło: Karol Zagził

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAY info.pl

Drugie miejsce zajął Adam Łabędzki, a trzecie Roman Jankowski. Turniej został zorganizowany w Warszawie, ponieważ drużyna Sparty Wrocław została po raz trzeci z rzędu Drużynowym Mistrzem Polski. Regulamin Sportu Żużlowego zakładał, że finał może zostać rozegrany w tym samym miejscu co najwyżej dwa razy z rzędu.

Wspomnienia z tych zawodów mogą przynieść niektóre fragmenty relacji telewizyjnych:

<http://www.youtube.com/watch?v=RDgu-1ZNvY4>

<http://www.youtube.com/watch?v=EvmXUnuFHpg>

<http://www.youtube.com/watch?v=j5Fqc-PTbz0>

<http://www.youtube.com/watch?v=5CRaddq8dgo>

<http://www.youtube.com/watch?v=KfHg4uYjsiw>

MODUŁ 5 wrzesień 2009 r. Historia warszawskiego żużla

Kolejne zawody miały miejsce w przedostatni dzień 1999 r. Władysław Gollob, przy pomocy działaczy z Bydgoszczy zorganizował w stolicy Turniej Sylwestrowy. Mimo przenikliwego mrozu i padającego śniegu, warszawiacy tłumnie stawili się na stadionie. Zawody wygrał Robert Kościecha, przed Wiesławem Jagusiem i Rafałem Dobruckim.

Zachęcony powodzeniem tego przedsięwzięcia „papa Gollob”, spełnił marzenia kibiców. Po 40 latach w Warszawie znów pojawiła się ligowa drużyna.

W 2000 roku drużyna zajęła 4. miejsce w rozgrywkach II ligi, rok później piąte. W 2002 roku zespół po wygranych barażach z Kolejarem Opole awansował do I ligi. Niestety, z powodu kłopotów finansowych drużyna nie dokończyła sezonu w I lidze. Po raz ostatni motocykle żużlowe zawarczały przy Raławickiej 20 lipca 2003 roku. Przeciwnikiem Gwardii Warszawa był wtedy zespół Startu Gniezno.

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAY info.pl

Obecnie stadion Gwardii popadł w ruinę. Ze względu na skomplikowane prawa własnościowe, ekskluzywne osiedle mieszkaniowe oraz budynek ABW w pobliżu, reaktywacja sportu żużlowego na tym obiekcie jest praktycznie niemożliwa. Choć jest to wciąż najtańsza forma reaktywacji...

źródło: archiwum WTS

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

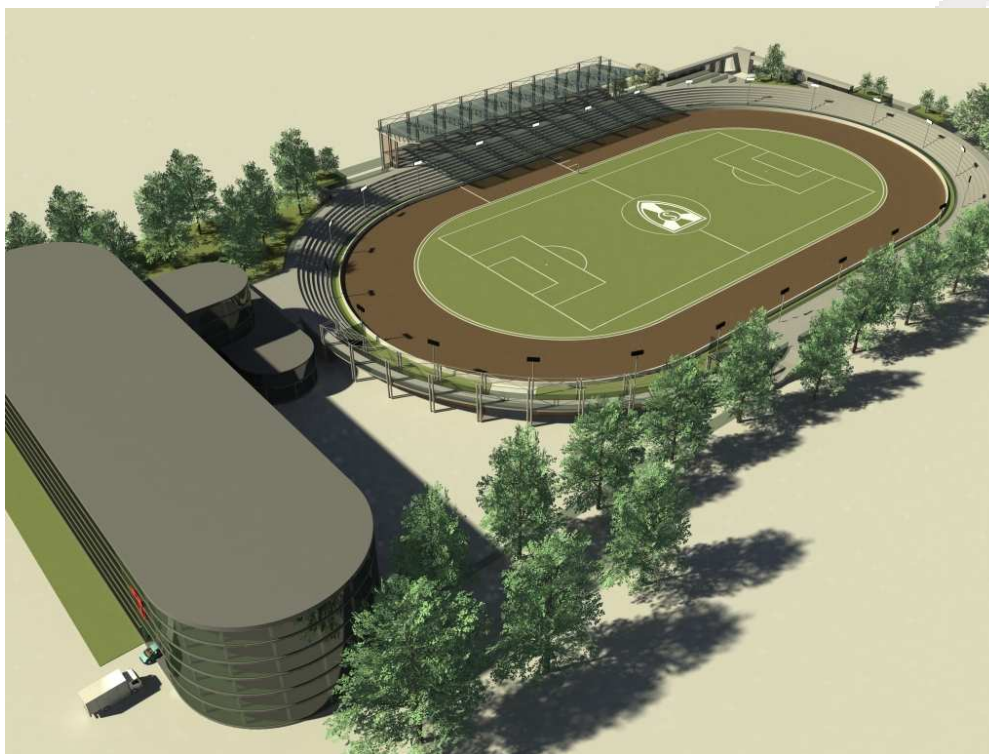

SPEEDWAYinfo.pl

Spójnia – melodia przyszłości?

4 sierpnia Warszawskie Towarzystwo Speedwaya zaprezentowało nową koncepcję dotyczącą budowy stadionu żużlowego. Idealną lokalizacją są tereny zajmowane obecnie przez Miejski Klub Sportowy Spójnia.

źródło: Jan Kurzątkowski

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

SPEEDWAYinfo.pl

Najwięksi z największych

WŁADYSŁAW PIETRZAK

METRYCZKA

- data ur.: 08.11.1919 r.
- przewodniczący sekcji motorowej Polonii Bytom (1950-52)
- członek Zarządu Głównego PZM od 1987 roku
- prezydent Komisji Wyścigów Torowych FIM (1973-82)
- w młodości żołnierz Armii Krajowej
- uczestnik Powstania Warszawskiego
- uznawany za twórcę regulaminu sportu żużlowego
- czołowy polski sędzia żużlowy
- korespondent Motoru, Sportu, Tygodnika Żużlowego, Polskiego Radia oraz Telewizji Polskiej

źródło: archiwum WTS

organizator:

sponsorzy:

RESTAURACJE
ROOSTER

patroni merytoryczni:

www.pamiatkisportowe.pl
www.iceracing.pl

patroni medialni:

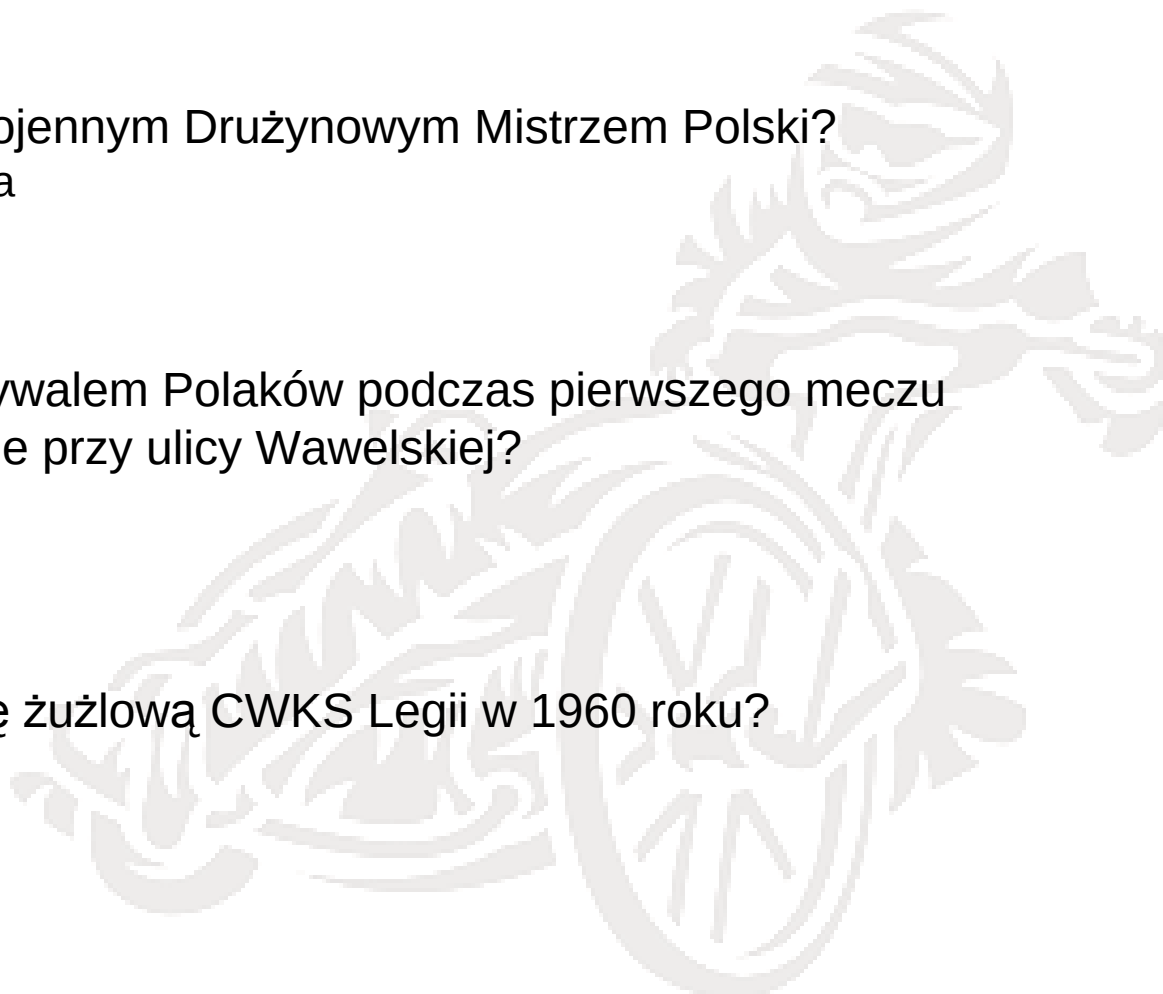

SPEEDWAY info.pl

1. Kto został pierwszym powojennym Drużynowym Mistrzem Polski?
 - a) Związkowiec Warszawa
 - b) PKM Warszawa
 - c) Apator Toruń

2. Która reprezentacja była rywalem Polaków podczas pierwszego meczu rozgrywanego na stadionie przy ulicy Wawelskiej?
 - a) Wielka Brytania
 - b) Związek Radziecki
 - c) Czechosłowacja

3. Dokąd przeniesiono sekcję żużlową CWKS Legii w 1960 roku?
 - a) do Gdańska
 - b) do Lublina
 - c) do Radomia

4. Kto zdobył tytuł IMP na torze Gwardii w 1996 roku?
- a) Tomasz Gollob
 - b) Roman Jankowski
 - c) Sławomir Drabik
5. Które miejsce zajęła drużyna Gwardii Warszawa w swoim debiutanckim sezonie w II lidze?
- a) 1
 - b) 4
 - c) 5

PYTANIE OTWARTE:

Czy sport żużlowy jest potrzebny w Warszawie? Odpowiedź uzasadnij.

W pytaniach zamkniętych **zawsze** poprawna jest tylko jedna odpowiedź. Odpowiedź na pytanie otwarte musi zmieścić się na jednej stronie A4. Odpowiedzi można wysłać do końca trwania kursu na adres: w.jankowski@zuzel.waw.pl. Odpowiedzi przesłane do czasu udostępnienia kolejnego modułu nagradzane są dodatkowym punktem.